

Bussijuhi ametikoolituse õppekava õppeained ja mahud.

Õppekava kood: BJ/KK

Õppekava nimetus: Bussijuhi 35- tunnine ametikoolitus

Maht tundides: 35 tundi, teooria 21, praktika 14

Õppekava koostamise alus: Autoveoseadus §36 lõige 7; Autojuhi ameti- ja täienduskoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmiste ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm¹ § 11; Täiskasvanute koolituse seadus § 9 lõige 1

Sihtrühm: kutselised bussijuhid

Eeltingimused: Ametikoolitusele võetakse vastu isik, kelle vanus vastab asjaomase mootorsõiduki kategooria juhtimisõiguse saamise vanuse alammääradele ja kes omab B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust. Isik kes soovib pädevust uues juhtimisõiguse kategoorias ja on eelnevalt läbitud veoautojuhi ametikoolitus.

Õpperühma suurus: kuni 25 õpilast

Õppekeel: eesti keel, vene keel

Bussijuhi ametikoolituse õppekava koosneb järgmistest õppeainetest ja mahtudest:

Õppeaine nimetus	Õppetunde	sealhulgas	
		teoreetilisi õppetunde	praktilisi õppetunde
1. Autovedude korraldus ja ökonoomika(logistika).	2	2	-
2. Bussijuhi õigused, kohustused, vastutus	2	2	-
3. Sõiduki tundmine ja käsitlemine	2	2	-
4. Bussijuhi töökeskkond.Töö- ja puhkeaeg. Teenindus- ja suhtlemispsühholoogia.	8	5	3
4.1. Säästlik, ohutu ja vastutustundlik juhtimine	4	1	3
4.2. Rasked tee ja ilmastikuolud, kettide kasutamine	4	1	3
4.3. Sõiduki dünaamika ja juhtimisvõtted	4	2	2
5. Liiklusohutus ja säästlik sõiduviis. Sõidupraktika (õpe)	9	6	3
Õpetaja nimi ja õppeaine nr.			
Kulno Klein 1,2,3,4,5			
Jaan Ollino 1,2,3,4,5			
Riho Roosvee 1,2,3,4,5			
Anatoli Ivanov 1,2,3,4,5			
Kokku	35	21	14

(1) Autovedude korraldamisega seondult peab autojuht teadma:

- 1) autovedude olemust, partnerite ja kontaktisikute erinevad nõudmisi ja ootusi, autovedude tähtsust vedude üldises mahus, autoveo liikide iseärasusi riigisisel, rahvusvahelisel, oma kulul korraldataval veol ja veol tasu eest ning autovedudel kasutatavaid ettevõtlusvorme ja nende erisusi;
- 2) autoveo tegevusalale juurdepääsu ning tegevusalal tegutsemise nõudeid, välislepinguid ning neist tulenevaid piiranguid, vedaja vastutust autoveo korraldamisel ja veolubade süsteemi;
- 3) logistika ja transpordiökonomika aluseid, komponente ning põhimõtteid;
- 4) autovedudel kasutatavaid kindlustusi;
- 5) autovedudel valitsevaid ohte ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 6) järelevalvepõhimõtteid, järelevalveametite õigusi ja tehnoloogiate läbiviimise nõudeid;
- 7) autojuhi koolituse, lähetamise ning sõidu- ja puhkeaja planeerimise ja arvestamise valdkonnaga seonduvaid nõudeid;
- 8) transpordi infrastruktuuri kasutamise, maksustamise ning teekonna planeerimise põhialuseid ning piiranguid.

Lisaks lõikes 1 sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht autovedude korraldamisega seonduvalt teadma:

- 1) sõitjateveo korraldust reguleerivaid õigusakte, erinevaid veoliike, sõitjateveol nõutavaid dokumente, nende tähendust ja täitmist autojuhile vajalikus ulatuses;
- 2) liiniveo korraldamise põhimõtteid ja nõudeid, nõutud dokumente, liinivedude korraldamise pädevaid asutusi ning avaliku teenindamise lepingu alusel korraldatava liiniveo erisusi;
- 3) rahvusvahelisel veol sõitjatelt nõutud dokumente, piiriületuse protseduure ning erisusi võrreldes Euroopa Liidu ja kolmandate riikidega ning tegevusi piiriületuseks vajalike dokumentide puudumisel;
- 4) liinivedudel rakendatavaid sõiduõiguse ning sõidusoodustuste põhimõtteid;
- 5) pagasi- ja saadetiseveo korda, nõudeid pagasi paigutamisele ning lubatud sisule ja mõõtmetele;
- 6) puudega ja piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisele kehtivaid nõudeid ning selliste isikute teenindamise erisusi;
- 7) autojuhi ja sõitjate õigusi ning kohustusi.

(1.1.) Autovedude korraldamisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) oma käitumisega tõsta ettevõtte mainet, mõista autojuhi ameti olemust, eesmärki, tegevus- või ametiala tavasid ja praktikat ning arvestada oma ametitegevuses partnerite ja klientidega suhtlemisel nende huvide ja õigustega;
- 2) kasutada autojuhi töös vajalikul tasemel mehaanilise ja digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikut, salvestada sõidumeerikus nõutavaid andmeid, teha digitaalse andmesalvestusega sõidumeerikust väljatrükke ja sisestada sellesse vajalikke andmeid ning kanda sõidumeeriku salvestuslehele või väljatrükile käsitsi kandeid;
- 3) kasutada teekonna planeerimiseks ja valimiseks kaarte ning tehnilisi vahendeid, lugeda kaartidel ja tehnilistes vahendites kasutatavaid tähiseid ja tingmärke;
- 4) arvestada infrastruktuuri kasutamisele ning maksustamisele kehtestatud piiranguid ning leida ja tasuda ette nähtud tasusid.

Lisaks lõikes 1.1. sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht autovedude korraldamisega seonduvalt oskama:

- 1) järgida sõiduplaani liinivedudel;
- 2) täita ja kasutada sõitjateveo dokumente nii riigisisel kui ka rahvusvahelistel veol autojuhile vajalikus ulatuses.

(2) Autojuhi õiguste, kohustuste ning vastutusega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) töölepingu ja muu võlaõigusliku lepingu alusel töötamise nõudeid, poolte õigusi ja kohustusi, erinevat tüüpi lepingute sõlmimist, muutmist, lõpetamist, tööaja ja -tasu arvutamise erisusi, kinnipeetavaid makse ning võimalikke hüvesid;
- 2) autojuhi tsiviil- ning karistusõigusliku vastutusega seonduvaid nõudeid autojuhile vajalikus mahus ning autojuhi rikkumiste mõju vedaja tegevusele.

Lisaks lõikes 2 sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht oskama:

- 1) juhtida, kiirendada ja peatada autot sõitjateveoks ohutu sujuvusega, arvestades erinevate veoliikide ja sõitjagruppide eripärasid;
- 2) arvestada teiste liiklejate käitumist ning ette näha ja ära hoida ohtlike liiklusolukordade tekkimist;
- 3) kasutada sõiduõiguse andmiseks kasutatavaid seadmeid;
- 4) avada bussi varuväljapääse ja evakueerida sõitjaid õnnetuse korral, kasutada tulekustutit;
- 5) aidata puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid sõiduki kasutamisel ning kasutada selliste isikute teenindamiseks ette nähtud abiseadmeid.

(3) Sõidukiga seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, kasutamise piiranguid, sagedamini esinevaid rikkeid ning nende kõrvaldamise viise;
- 2) sõiduki põhiagregaatidele, süsteemidele, varustusele ning sõidumeerikule ja kiiruspiirikule kehtestatud tehnonõudeid;
- 3) sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohte, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

Lisaks lõikes 3 sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht sõidukiga seonduvalt teadma bussi ehituse erinõudeid, nõudeid bussi varustusele ja tähistusele, busside kategooriaid, liike ja mugavusklasse ning bussi ehitusest tulenevaid lisaohte.

(3.1.) Sõidukiga seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) kasutada sõiduki põhiagregaatide ja süsteemide nõuetekohaselt, optimaalselt ja rikkeid ennetavalt ning oskama arvestada nende kasutamise piiranguid;
- 2) diagnoosida auto põhiagregaatides ja süsteemides esinevaid rikkeid, leida rikete põhjused ning

võimalusel neid kõrvaldada;

- 3) valida ja monteerida nõuetekohaseid rehve sõltuvalt teekonnast, auto massist, kiirusest ja otstarbest;
- 4) hinnata sõiduki tehnoloogiatele vastavust enne teeliiklusesse asumist.

Lisaks lõikes 3.1. sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht sõidukiga seonduvalt oskama:

- 1) ühendada bussi haagisega;
- 2) kasutada talvistes teeoludes täiendavaid ohutusvahendeid ja lumekette.
- 3) juhtida, kiirendada ja peatada autot sõitjateveoks ohutu sujuvusega, arvestades erinevate veoliikide ja sõitjagruppide eripärasid;
- 4) arvestada teiste liiklejate käitumist ning ette näha ja ära hoida ohtlike liiklusolukordade tekkimist;
- 5) kasutada sõiduõiguse andmiseks kasutatavaid seadmeid;
- 6) avada bussi varuväljapääse ja evakueerida sõitjaid õnnetuse korral, kasutada tulekustutit;
- 7) aidata puudega ja piiratud liikumisvõimega isikuid sõiduki kasutamisel ning kasutada selliste isikute teenindamiseks ette nähtud abiseadmeid.

(4) Autojuhi ametiga seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) tööohutuse ja töökaitsega seotud poolte õigusi, kohustusi ja vastutust;
- 2) tööõnnetuse põhjuseid teel, laadimisel ja sõiduki hooldamisel, riskitegureid, tööõnnetusega seotud lisaohte, tööõnnetuse ennetamise põhimõtteid ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel;
- 3) autojuhi terviseriski põhjuseid, sealhulgas stress, müra, vibratsioon, saastatud õhk, pikka aega istumine, töö- ja puhkeaja nõuete eiramine, tavatud tööajad, muutuvad ilmastikutingimused;
- 4) juhi töökoha ergonoomiat ja valedest töövõtetest tulenevaid ohte;
- 5) suhtlemispsühholoogia ja suhtlemise põhialuseid ning klienditeeninduse põhimõtteid ja häid tavasid, tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, järelevalve ja teiste kontaktisikutega, probleemsete olukordade lahendamise viise ja meetodeid.

Lisaks lõikes 4 sätestatule peab sõitjatevedu teostav autojuht autojuhi ametiga seonduvalt teadma:

- 1) autojuhi ohuolukorras tegutsemise ning sõitjate evakueerimise põhimõtteid;
- 2) sõitjate ja lastegruppide veole kehtestatud erinõudeid ning veo piiranguid;
- 3) agressiivse sõidustiili ning ebaõigete sõiduvõtete kasutamisest tulenevaid ohte ning tagajärgi sõitjale;
- 4) autojuhile vajalikke suhtlemis- ning klienditeenindusoskusi erinevate kategooriate sõitjatega suhtlemisel;
- 5) sõitjate teenindamise taset mõjutavaid tegureid ja põhjusi ning juhi- ja reisijateruumi kütte- ja ventilatsiooniseadmete õige kasutamise nõudeid;
- 6) probleemsete sõitjatega käitumise reegleid, enamlevinud probleemide põhjuseid ning autojuhi ja asjaomaste ametiisikute õigusi korda rikkunud sõitjate korralekutsumiseks või sõidukist kõrvaldamiseks.

(4.1.) Autojuhi ametiga seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) ennetada ja ära hoida autovedudel valitsevaid ohte, sealhulgas kuritegevust ning ebaseaduslike sissereändajate vedu;
- 2) koostada tööõiguse valdkonnaga ja oma ametialaga seonduvad avaldusi ja dokumente;
- 3) käituda õigesti tööõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi;
- 4) rakendada juhi töökoha ergonoomia põhimõtteid ning õigeid töövõtteid;
- 5) lahendada tüüpilisemaid probleemseid olukordi tellijate, saajate, järelevalve ja teiste autojuhiga peamiselt kokku puutuvate isikutega.

(5) Liikluses osalemisega seonduvalt peab autojuht teadma:

- 1) sujuva, ohutu, riske vältiva ning keskkonda säästva sõiduviisi põhimõtteid;
- 2) erinevates tee- ja ilmastikuoludes sõitmise põhimõtteid, ohutust mõjutavaid tegureid ning ohu ennetamise põhimõtteid;
- 3) autojuhi tööks vajalikke põhiteadmisi liikluspsühholoogias ning autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, sealhulgas isiksuse eripärad, väsimus, stress, alkohol, narkootikumid, erinevad haigused;
- 4) ametialal esinevaid peamisi liiklusõnnetuse põhjuseid, õnnetusega seotud lisaohte ning vajalikke tegevusi õnnetuse toimumisel.

(5.1.) Liikluses osalemisega seonduvalt peab autojuht oskama:

- 1) juhtida autot ohutult, sujuvalt ja ökonoomselt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid;
- 2) valitseda sõidukit ohutult erinevates tee- ja ilmastikuoludes;
- 3) käituda õigesti liiklusõnnetuse korral, ennetada õnnetusest tulenevalt lisaohtu, kutsuda abi, vormistada vajalikke dokumente;
- 4) arvesse võtta tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina ning mõista erineva

käitumisega kaasnevaid tagajärgi;

5) võtta arvesse sõiduki mõõtmetest tulenevaid ohtusid, eelkõige seoses vähekaitstud liiklejatega.

(6)Praktiliste tööde lühikirjeldus

(1) Praktiliste õppuste käigus täidetakse liiklusõnnetuse puhul vajalik blankett «Teade liiklusõnnetusest». Blanketi täitmise variandid:

- 1) süüdi on üks liiklejaist;
- 2) süüdi on mõlemad liiklejad;
- 3) süüdi on välismaalasest osapool;
- 4) süüdlane põgenes õnnetuskohalt.
- 5) Erinõuded «roheline kaardi» korral.

(1.1.)Praktiliste õppuste käigus töö- ja puhkeajaseadusest lähtuvalt:

- 1)täidetakse sõidumeeriku lehed vastavalt õppeülesandele ning analüüsitakse juhi tööpäeva;
- 2)täidetakse analoogmeeriku ketas vastavalt tööülesandele
- 3)analüüsitakse digimeeriku väljatrüki ja analoogmeeriku lehel sisalduvaid andmeid
- 4)alustatakse ja lõpetatakse tööpäev kasutades nii analoog- kui digimeerikut

(2) Praktiliste õppuste käigus õpetatakse tööõiguse valdkonnas vaja minevate avalduste praktilist koostamist:

- 1) töölepingu tüüptingimused ja koostamine;
- 2) CV koostamine;
- 3) avaldus töövaidluse lahendamiseks pädevale organile.

(3)Praktilistel õppustel koostatav veondusettevõtte omahinna arvestus. Omahinna kulude ja tulude elementide analüüs ja omahinna alandamise võimaluste selgitamine.

(4) Dokumentide koostamisel esinevate puuduste väljaselgitamine ja analüüs.

1) Praktilised õppused kontaktide loomise oskuse ja veenmisoskuse ning kehtestamisoskuse omandamiseks rollimängude abil. Tüüpiliste probleemsete olukordade läbimängimine, lahenduste leidmine ja nende analüüs.

2)Praktiline õppus koorma kinnitusest

3)Kettide paigaldamine sõidukile

(5) Praktiliste õppuste käigus liiklusohutuses ja säästlikus sõiduviisis

- 1) toimub EcoDriving tutvustus;
- 2) sõiduõpe toimub D-kategooria õppesõidukiga.

(7)Õppemeetodid ja õppekorralduse lühikirjeldus

Koolituse korraldamisel kasutatakse: koolitavat aktiveerivat loenguvormi, visualiseerimist, rühmatööd ja sõidumeerikute õppes digitaal ja analoog sõidumeerikuid.

(8)Nõuded koolituse lõpetamiseks

Ametikoolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste ja praktilise töö eksamiga.Teoreetiliste teadmiste eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab 50 küsimusest õigesti vähemalt 35 küsimust. Praktilise töö eksamil rakendatakse hindamissüsteemi põhimõttel – „sooritas”, „ei sooritanud”.

Lõpetamisel väljastatakse koolitatavale tunnistus kursuse läbimise kohta.

(9) Tunniplaan

Koolitaja jätab endale õiguse teha tunniplaanis nii ajalisi kui ka tundide muudatusi lähtudes õppekavas kirjeldatud tundidele.

Järva Autokool OÜ

õppegrupi nr.

Paide, Lai tn.6

Ametikoolituse õppetöö päevik

Õppekava: BJ/KK

Nr	Nimi	kuupäev	kuupäev	kuupäev	kuupäev	kuupäev
		Bussijuhi õigused, kohustused ja vastutus 2h 15:00 - 16:30	Autovedude korraldus ja ökonoomika 2h 8:00 - 9:30	Bussijuhi töökeskkond. Töö- ja puhkeaeg 8h 8:00 - 9:30 9:40 - 11:10	Säästlik, ohutu ja vastutustundlik juhtimine 4h 8:00 - 9:30 9:40 - 11:10	Liiklusohutus ja säästlik sõiduviis 6h 8:00 - 9:30 9:40 - 11:10

		Sõiduki tundmine ja kasutamine 2h 16:40 - 18:10	Rasked tee ja ilmastikuolud, kettide kasutamine 4h 9:40 - 11:10 11:20 - 12:50 Sõidupr. 1h 13:00 - 13:45	11:10 - 12:40 13:00 - 14:30 Sõidupraktika 1h 14:45 15:30	Sõiduki dünaamika ja juhtimisvõtted 4h 11:20 - 12:50 13:00 - 14:30 Sõidupr. 1h 13:00 - 13:45	11:20 - 12:50 Teadmiste kontroll
1	õpilase nimi					
	isikukood	Allkiri	Allkiri	Allkiri	Allkiri	Allkiri
	Õppejõud	nimi	nimi	nimi	nimi	nimi
		isikukood	isikukood	isikukood	isikukood	isikukood
	Allkiri					